Obvodný úrad životného prostredia v Liptovskom Mikuláši
úsek štátnej správy ochrany prírody a krajiny a posudzovania vplyvov na ŽP
Vrbická 1993, P.O. Box 38, 031 01 L i p t o v s k ý M i k u l á š

Váš list číslo/zo dňa	**Naše číslo:**	**Vybavuje/☎**	**Liptovský Mikuláš**
zo dňa 12.6.2013	A/2013/01369-002- CEN	Ing. E. Čendulová +421 44 55149 57	25. 6. 2013

Vec: **„„Demänovská Dolina -Traverz Jelení grúň 12a" - vyjadrenie podľa §18 ods. 5 zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.**

Listom zo dňa 12.6.2013 bolo na Obvodný úrad životného prostredia v Liptovskom Mikuláši dňa 13.06.2013 podľa § 18 ods. 7 zákona NR SR č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon") doručené oznámenie o zmene navrhovanej činnosti „Demänovská dolina - Traverz Jelení grúň 12a".
Spoločnosť Tatry mountain resorts a.s. so sídlom Demänovská Dolina 72, 031 01 Liptovský Mikuláš (ďalej len „navrhovateľ") navrhuje v uvedenom stredisku vybudovať traverz úpravou existujúcej približovacej lesnej cesty, ktorý umožní menej zdatným lyžiarom vyhnúť sa náročnému dojazdu zjazdovky Jelení grúň (12) a v prípade mimoriadnych udalostí uľahčí prístup záchranárskych zložiek na zjazdovku a do lokality Priehyba.

Opis prác súvisiacich s navrhovanou zmenou

Existujúca zjazdovka Jelení grúň (12) sa zaraďuje do kategórie stredne ťažká, pričom jej ukončenie - dojazd v úseku cca 250 m je v pozdĺžnom sklone 45 - 50 %. Uvedený úsek je pre menej zdatných lyžiarov náročný, čo je príčinou výskytu kolízií lyžiarov a ich zranení a úrazov. Z dôvodu strmého pozdĺžneho sklonu je tento úsek ťažko prístupný aj pre záchranárske zložky na snežných skútroch. Navrhovaný traverz umožní menej zdatným lyžiarom vyhnúť sa náročnému dojazdu zjazdovky Jelení grúň (12) a v prípade mimoriadnych udalostí uľahčí prístup záchranárskych zložiek na zjazdovku a do lokality Priehyba.

Navrhovaný traverz začína na pravej strane zjazdovky Jelení grúň (12) medzi stĺpmi

zasnežovania č. 1207 a č. 1208, prechádza lesným porastom 265 po existujúcej lesnej približovacej ceste a končí za križením s potokom na zjazdovke Slalomový svah (6).

Dĺžka zjazdovky (traverzu):	246,69 m
Šírka pláne:	8,50 m
Kategória traverzu:	ľahká lyžiarska trasa
Povrch traverzu:	zemný s mulčovou úpravou, vegetačný trávny kryt
Charakter stavby:	terénne úpravy
Kultúra dotknutých pozemkov:	existujúca približovacia lesná cesta a les
Odvodnenie traverzu:	odrážky z drevených guliačov
Objekty:	rúrový priepust HDPE DN 800 mm

Na upravovanom traverze sú navrhnuté 2 smerové oblúky, 1. pravostranný s polomerom 75 m a 2. ľavostranný s polomerom 25 m. Smerové vedenie navrhovaného traverzu je podrobne znázornené v prílohe 6 oznámenia.

Práce na terénnej úprave z hľadiska jednotlivých technológií nebudú náročné a pôjde o tieto hlavné práce:

- zemné práce pre vybudovanie telesa traverzu v priemernom rozsahu 13,20 m^3 na 1 bežný meter a výkop rýh pre osadenie odrážok. Na trase sa vo výkope predpokladá zemina triedy 4 v rozsahu 100 % čo úhrnom predstavuje 3 257,2 m^3. Prebytočná zemina z výkopu sa priebežne uloží na násypový svah cesty.
- osadenie rúrového priepustu,
- osadenie odrážok,
- vykonanie vegetačných úprav telesa zjazdovky: osev, rozprestretia mulčovej vrstvy.

Návrh upravovaného traverzu významne nemení súčasné výškové vedenie existujúcej lesnej približovacej cesty. Niveleta trasy traverzu sa začiatkom výškovo napája na zjazdovku Jelení grúň (12) v nadmorskej výške 1 125,04 m n. m. a koncom na zjazdovku Slalomový svah (6) v nadmorskej výške 1 100,14 m n. m. Minimálny pozdĺžny sklon nivelety je 1,85 % na dĺžke 11,84 m a maximálny 19,81 % na dĺžke 6,19 m.

Šírka pláne traverzu je 8,50 m s rozšíreniami v nábehoch napojení začiatku a konca trasy na zjazdovky. Priečny sklon je 4,0 % smerom na násypový svah. Tento sklon je navrhnutý pre odvodnenie pláne traverzu. V napojení začiatku a konca traverzu na zjazdovky sa navrhuje sklon 8,0% v smere spádu zjazdoviek.
Sklony výkopových a násypových svahov sú navrhnuté vo výkope 1:1 a v násype 1:1,25. Sklon výkopového svahu bol navrhnutý podľa sklonu stabilných svahov na existujúcej približovacej lesnej ceste.
Pre zabezpečenie stability násypového svahu (sklon 1:1,25) sa navrhuje vyťažiť stromy v telese násypu s priemerom vo výške 1,30 m väčším ako 25 cm tak, aby po nich ostali pne vo výške 1,00 - 1,50 m. Z vrchnej strany ponechaných pňov sa v pozdĺžnom smere uložia vyťažené, odvetvené a odkôrnené kmene.

Priečne odvodnenie zabezpečuje priečny sklon traverzu a navrhované odrážky z drevených guliačov v úsekoch s pozdĺžnym sklonom nivelety nad 4,0 % s vyústením na násypovú stranu

telesa traverzu v rozostupoch 32 m v celkovom počte 7 ks. V mieste kríženia traverzu s potokom v staničení km 0,23866 sa navrhuje vybudovať rúrový priepust z rúr HDPE DN 800 mm, dĺžky 14 m a uhlom kríženia α=86°. V koryte potoka 5,0 m nad vtokom do priepustu sa na zamedzenie upchania priepustu materiálom unášaným počas vyšších prietokov navrhuje zriadiť hrable z drevených guliačov.

Protierózne zabezpečenie pláne upravovaného traverzu a jeho výkopových a násypových svahov sa navrhuje zriadením vrstvy mulčového krytu zo sena nakoseného na okolitých zjazdovkách alebo zo slamy v množstve 5,0 kg/m^2, ktorý sa zaťaží zvyškami po ťažbe (haluzina ap.).
Upravovaná pláne traverzu a jeho výkopové a násypové svahy sa navrhujú vegetačne upraviť výsevom ďatelino-trávnej zmesi v nasledovnom druhovom zložení:

- Kostrava červená *(Festuca rubra)*
- Kostrava ovčia *(Festuca ovina)*
- Psinček výbežkatý *(Agrostis stolorifera)*
- Psinček tenučký *(Agrostis tenuis)*
- Timotejka lúčna *(Phleum pratense)*
- Lipnica lúčna (*Poa pratensis)*
- Metlica trstnatá *(Deschampsia caespitosa)*
- Ďatelina plazivá *(Trifolium repens)*

Aplikačná dávka osiva sa navrhuje 30 g/m^2 vrátane dosevu. Osev trávnej zmesi je potrebné vykonať pred zriadením protierózneho zabezpečenia.

Zmena navrhovanej činnosti nevyžaduje trvalý záber pôdy. Plocha potrebnej terénnej úpravy predstavuje 0,55 ha. Plochy navrhované na úpravu traverzu budú užívané na základe rozhodnutia o obmedzení využívania, vydaného v súlade so zákonom č. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov.

Pre potreby vykonania úprav traverzu nie je potrebná pitná ani úžitková voda. Zdroje nevyhnutné k realizácii traverzu sú k dispozícii priamo na mieste. V rámci prác dôjde k presunu najmä zemín vo vyčlenenom priestore navrhovaného traverzu. Pri realizácií terénnych úprav vznikne prebytok zeminy, ktorá bude použitá na zriadenie násypov a terénnych úprav na zjazdovke. Zvyšok zeminy sa rozprestrie po násypovom svahu. Traverz a jeho výkopové a násypové svahy sa pokryjú vrstvou mulčového krytu zo sena nakoseného na okolitých zjazdovkách alebo zo slamy v množstve 5,0 kg/m^2, ktorý sa zaťaží zvyškami po ťažbe (haluzina ap.).

<u>Umiestnenie navrhovanej činnosti</u>

Kraj:	Žilinský
Okres:	Liptovský Mikuláš
Obec:	Demänovská Dolina
Katastrálne územie:	Demänovská Dolina
Parcely:	KN -C 2947/1

Plánovaný traverz bude realizovaný v Národnom parku Nízke Tatry s platným 3. stupňom ochrany. Vyhlásené maloplošné chránené územia sú situované v širšom území. Činnosť nebude mať negatívny vplyv na predmet ochrany národného parku ako aj maloplošných chránených

území v širšom okolí.
Zmena navrhovanej činnosti sa nenachádza v území, ktoré by bolo súčasťou sústavy chránených území európskeho významu - NATURA 2000:

- najbližšie územie európskeho významu SKUEV0302 Ďumbierske Tatry je vzdialené od zmeny navrhovanej činnosti cca 1145 m. Zmena činnosti nebude mať negatívny vplyv na predmet ochrany ani na priaznivý stav predmetu ochrany územia európskeho významu SKUEV0302 Ďumbierske Tatry. Činnosť nebude mať negatívny vplyv na populácie druhov, ktoré sú predmetom ochrany SKUEV0302 Ďumbierske Tatry.
- najbližšie chránené vtáčie územie SKCHVU018 Nízke Tatry je vzdialené od zmeny navrhovanej činnosti cca 630 m. Zmena činnosť nebude mať negatívny vplyv na predmet ochrany ani na priaznivý stav predmetu jeho ochrany. Činnosť nebude mať negatívny vplyv na populácie druhov, ktoré sú predmetom ochrany SKCHVU018 Nízke Tatry.

Na základe charakteru a rozsahu navrhovanej činnosti a jej vzdialenosti od území zaradených do siete NATURA2000 usudzujeme, že zmena navrhovanej činnosti nebude mať samostatne ani v kombinácii s iným plánom alebo projektom na územia NATURA 2000 významný vplyv, z hľadiska cieľov ich ochrany.
K stretom záujmov navrhovanej činnosti so záujmami smerujúcimi k zabezpečeniu podmienok prežitia a rozmnožovania, ako aj priaznivého stavu biotopov európskeho významu a druhov európskeho významu nedôjde. Zmena navrhovanej činnosti nespôsobí taký zásah do územia, ktorý by vyvolal alebo priamo spôsobil podstatné zmeny v biologickej rozmanitosti, štruktúre a vo funkcii ekosystémov.

Navrhované práce budú mať priamy vplyv len na niektoré skupiny živočíchov. Nepriame vplyvy sa prejavia vyrušovaním živočíchov hlukom spôsobeným prítomnosťou osôb a mechanizmov v priestore. Toto všetko spôsobí dočasný, ale aj trvalý presun živočíchov (vtáky, cicavce) do iných lokalít. Napriek určitým vplyvom na populácie živočíchov, nebude mať zmena navrhovanej činnosti negatívny vplyv na populácie dotknutých druhov.

Vegetáciu na existujúcej približovacej lesnej ceste tvorí bylinno-trávny porast a v jej okolí sa nachádzajú lesné porasty s prevažným zastúpením smreka obyčajného.
Realizácia terénnych úprav vyžaduje odstránenie časti biotopu európskeho významu Ls9.1 Smrekové lesy čučoriedkové. Zásah do biotopu predstavuje cca 0,4 ha.
Celkový záber biotopu európskeho významu Ls9.1 (9410) v celom lyžiarskom stredisku (Chopok sever a juh) za posledných 9 rokov predstavuje 504 422 m^2. Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti by ich celkový záber narástol o 4983 m^2. Kumulatívne zábery biotopu predstavujú 508 465 m^2.

Kumulatívna výmera záberu biotopu (vrátane zmeny navrhovanej činnosti) bola následne porovnávaná s celkovou výmerou biotopu európskeho významu v alpskom biogeografickom regióne.

Percentuálny záber biotopu Ls9.1 je nasledovný:

EÚ kód biotopu (SK kód)	**9410**
Výmera biotopu v ALP regióne*	32 995 ha

% záberu biotopu z ALP bioregiónu (existujúce činnosti)	0,15287 %
% záberu biotopu z ALP bioregiónu (existujúce činnosti spolu so zmenou činnosti)	0,1541 %

* Zdroj: list ŠOPSR číslo ŠOPSR/3528/2010.

Pozn. existujúce činnosti - rozumieme činnosti posudzované a realizované od roku 2004 ako aj činnosti v súčasnosti posudzované, resp. už posúdené ale nerealizované.

Z tabuľky vyplýva, že aj po zohľadnení kumulatívnych vplyvov dôjde k minimálnemu poklesu výmery biotopu európskeho významu Ls9.1 Smrekové lesy čučoriedkové (o menej ako 1%) v rámci alpského biogeografického regiónu.

Vzhľadom na rozsah zmeny navrhovanej činnosti, ktorá predstavuje tisícinu percenta z plochy príslušného biotopu v rámci biogeografického regionu, k zmene stavu biotopu na úrovni biogeografického regiónu nedôjde.

Zmena činnosti sa bude realizovať cca 1145 m od ÚEV Ďumbierske Tatry. Navrhovanou činnosťou síce dôjde k zásahu do biotopu európskeho významu Ls9.1, nedôjde však k zásahu do biotopu Ls9.1, ktorý je predmetom ochrany územia európskeho významu Ďumbierske Tatry, nakoľko realizáciou navrhovanej činnosti sa priamo nezasiahne do ÚEV. Zmena navrhovanej činnosti nebude mať samostatne ani v kombinácii s iným plánom alebo projektom na toto územie významný vplyv, z hľadiska cieľov jeho ochrany.

Záberom biotopu môže dôjsť k zničeniu a odstráneniu niekoľkých exemplárov chráneného druhu soldanelka uhorská (*Soldanella hungarica)*, ktorá sa v tomto biotope bežne vyskytuje. Vzhľadom k tomu, že tento druh sa bežne vyskytuje i v širšom okolí, nedôjde k negatívnemu ovplyvneniu populácie tohto druhu v území.
V miestach terénnych úprav existujúce približovacej lesnej ceste dôjde k zničeniu trávneho porastu. Po ukončení prác bude vykonaná obnova povrchu traverzu a jeho výkopových a násypových svahov, ktoré sa pokryjú vrstvou mulčového krytu zo sena nakoseného na okolitých zjazdovkách alebo zo slamy, ktorý sa zaťaží zvyškami po ťažbe (haluzina ap.). Upravovaná pláň traverzu a jeho výkopové a násypové svahy sa vegetačne upravia výsevom ďatelino-trávnej zmesi.

<u>Vyjadrenia dotknutých orgánov štátnej správy podľa prílohy č. 8a zákona.</u>

K zmene navrhovanej činnosti vydal podľa § 9 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov stanovisko Obvodný úrad životného prostredia v Žiline- odbor ochrany prírody, vybraných zložiek životného prostredia a odvolacích konaní kraja (list č. 2013/2671 - 3/Dur zo dňa 10.6.2013) podľa ktorého
„ Na základe oboznámenia sa s dokumentáciou zmeny navrhovaná činnosti „Demänovská Dolina -Traverz Jelení grúň 12a“ OUŽP Žilina konštatuje , že z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny zmenu navrhovanej činnosti nepovažuje za takú zmenu, ktorá by mohla mať podstatný nepriaznivý vplyv na životné prostredie, nemá k predloženej dokumentácii pripomienky a z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny nepožaduje ďalšie posúdenie zmeny navrhovanej činnosti postupom podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmena doplnení niektorých zákonov.

Obec Demänovská Dolina ako dotknutý orgán územného plánovania listom č. SÚ

-458/2013 zo dňa 16.5.2013 potvrdila, že zmena navrhovanej činnosti „Demänovská dolina - Traverz Jelení grúň 12a " nie je v rozpore s odsúhlasenou územnoplánovacou dokumentáciou obce Demänovská Dolina a súhlasila s vydaním územného rozhodnutia a povolenia terénnych úprav.

Podľa prílohy č.8 zákona patrí zmena navrhovanej činnosti „Demänovská dolina - Traverz Jelení grúň 12a " do kapitoly č.14 „Účelové objekty pre šport, rekreáciu a cestovný ruch", pol. číslo 2 „ Zjazdové trate, bežecké trate, lyžiarske vleky, skokanské mostíky, lanovky a ostatné zariadenia" a podlieha zisťovaciemu konaniu.

V roku 2011 vydalo pre navrhovateľa Ministerstvo životného prostredia SR - odbor environmentálneho posudzovania záverečné stanovisko č. 1712/2011 - 3.4./pl zo dňa 6.5.2011 z procesu posudzovania činnosti „ Obnovenie prepojenia Chopok sever - Chopok juh a dobudovanie lyžiarskeho strediska Jasná - Chopok sever a strediska Chopok juh“. Súčasťou posudzovanej činnosti okrem iného boli aj existujúce [lyžiarska trať Jelení grúň (12), Slalomový svah (6)] a novo navrhované lyžiarske trate v stredisku Jasná - Chopok sever. Existujúca lyžiarska trať Jelení grúň (12) sa zaraďuje do kategórie stredne ťažká, pričom jej ukončenie - dojazd v úseku cca 250 m je v pozdĺžnom sklone 45 - 50 %. Uvedený úsek je pre menej zdatných lyžiarov náročný, čo je príčinou výskytu kolízií lyžiarov a ich zranení a úrazov.

Z dôvodu strmého pozdĺžneho sklonu je tento úsek ťažko prístupný aj pre záchranárske zložky na snežných skútroch. Obsahom zmeny navrhovanej činnosti je vybudovanie traverzu úpravou existujúcej približovacej lesnej cesty**.** Navrhovaný traverz umožní menej zdatným lyžiarom vyhnúť sa náročnému dojazdu zjazdovky Jelení grúň (12) a v prípade mimoriadnych udalostí uľahčí prístup záchranárskych zložiek na zjazdovku a do lokality Priehyba.

Na základe vykonaného posúdenia oznámenia o zmene navrhovanej činnosti „Demänovská dolina Traverz Jelení grúň 12a“, Obvodný úrad životného prostredia v Liptovskom Mikuláši vydáva podľa § 18 ods. 5 zákona pre navrhovateľa Tatry mountain resorst a.s. so sídlom Demänovská Dolina 72, 031 01 Liptovský Mikuláš nasledovné vyjadrenie:

Zmena navrhovanej činnosti „Demänovská dolina - Traverz Jelení grúň 12a" nebude mať podstatný nepriaznivý vplyv na životné prostredie a preto nie je predmetom zisťovacieho konania podľa § 18 ods. 5 zákona.

Obvodný úrad životného prostredia v Liptovskom Mikuláši posúdil Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti „Demänovská dolina - Traverz Jelení grúň 12a“ navrhovateľa Tatry mountain resorst a.s. so sídlom Demänovská Dolina 72, 031 01 Liptovský Mikuláš, z hľadiska povahy a rozsahu navrhovanej zmeny činnosti, miesta vykonávania navrhovanej zmeny činnosti a významu očakávaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, pričom vzal do úvahy súčasný stav životného prostredia v dotknutom území.

Toto vyjadrenie je podkladom pre konanie podľa zákona č. 50/1976 Z.z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákona) v znení neskorších predpisov.

Ing. Miroslav P o t a n č o k

prednosta ObÚ ŽP

Na vedomie:

1. Obec Demänovská dolina, Obecný úrad, úsek územného rozvoja a stavebného poriadku, 030 01 Demänovská Dolina 28,
2. Obvodný úrad životného prostredia v Žiline odbor ochrany prírody, vybraných zložiek životného prostredia a odvolacích konaní kraja **(**, Námestie M.R. Štefánika č.1, 010 01 Žilina